

Núm. 398 Any XXXIV

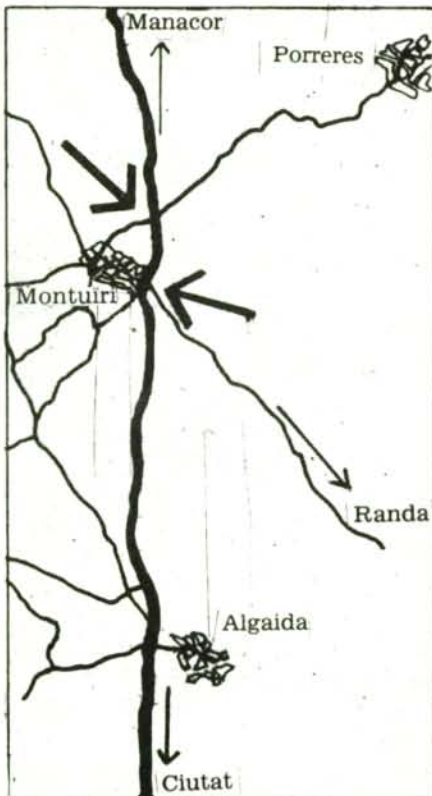
BONA PAU

MONTUÏRI

ABRIL 1986

Creuers mortals

- **LA MEDALLA** d'Honor i Gràtitud de Mallorca, al P. Martorell.
- **LLORENÇ AMENGUAL**, de bell nou, entrenador del Montuïri.
- **MATEU RIGO**, autor dels dibuixos d'una nova col·lecció de llibres.
- **LA REFORMA** circulatòria ja s'ha decidida.
- **EL PRESSUPOST** de l'Ajuntament, de 1985, passà els 36 milions.
- **TRES MONGES** trobaren la mort en els creuers
- **LA TEMPERATURA** a Montuïri, l'any passat, oscil·là entre 0° i 37'5°.

És freqüent que els montuïrers no donem importància a les peces valuoses que tenim, sobretot les que constitueixen el nostre conjunt artístic, les quals en certa manera poden considerar-se monuments històrics.

Aquest coll de cisterna que aquí veim, és en el pati de Can Punta, del Carrer d'En Vanrell, possiblement de principis del segle XVII. I, si bé no té un gran valor arquitectònic, hi ha que considerar-lo com una obra ben acabada d'aquell temps.

La Medalla d'Honor i Gracitud de Mallorca, al P. Martorell

El Consell Insular de Mallorca va atorgar la Medalla d'Honor i Gracitud de l'Illa de Mallorca, en la categoria d'or a set eminents músics mallorquins, als quals se'ls rete un homenatge a l'acte de lliurement de les Medalles en el Teatre Principal de Ciutat el passat 22 de març.

Els guardonats foren Bartomeu Calatayud, Miquel Caplloch, Antoni Martorell, Antoni Matheu, Baltasar Samper, Joan M.ª Thomas i Antoni Torrandell, d'eus sis ja morts, essent el P. Martorell l'únic en vida, «un esplet de músics mallorquins —segons signava el President del C. I. M.— que han sabut eixamplar i omplir de significat transcendent la do-

ble condició que ostentaven de professionals d'un art i de ciutadans... perquè la seva executòria ha ressonat més enllà de la nostra illa... i perquè la seva obra artística és construïda a partir de les propies arrels, de la pròpia mallorquinitat».

El nostre paísà fou, naturalment, l'únic, de entre ells, qui parlà, agraïnt l'homenatge que a ell i als demés se'ls retia.

Cal dir que diferents corals cantaren composicions dels homenatjats i a l'Orfeo d'Artà li correspongué interpretar «Jo soc l'amic del vent» i «Cantar vostra grandesa» del P. Martorell. I el Vicepresident del Consell, el montuïrer Joan

Verger, feu entrega al nostre il·lustre músic de la referida Medalla d'Honor i Gracitud.

Llibre nou

En un intent d'ajudar a la tasca de les escoles. En Jaume Ordines i el nostre col·laborador i dibuixant, Mateu Rigo, han publicat el primer dels vint volums que constituïran la col·lecció «Això era i no era» i que du per títol «La cova de la bruixa Joana».

Aquests llibrets ajudaran a transmetre les arrels profundes de la nostra cultura i seran una eina de treball dins les escoles, ja que facilitaran l'aprenentatge de la nostra llengua a fi de tornar-la a col·locar en el lloc que li pertoca.

Cal assenyalar que els dibuixos són molt expressius i facilitaran la comprensió dels respectius contes.

25 anys enrera

Abril 1961

Mitjançant el pare Martorell, han rebut benediccions papals el Cor Parroquial i la Banda de Música.

Ha aprovat el curs de Preparador de Jocs i Esports, el Delegat Local de Montuiri de la O.J.E., Antoni Gomila Jaume.

A la foto de dalt veim el moment en què el P. Martorell reb del Vicepresident del C. I. la Medalla d'Honor i Gracitud de Mallorca. I a la d'abaix quan pronunciava el parlament, ja que era l'únic en vida dels guardonats.

CULTURA POPULAR

EL PINTOR MATEU LOPES

Per endavant confés la meua incultura, però jo no sabia que cap a la meitat del mil cinc-cents hagués nascut a Montuiri, el pintor Mateu Lopes del qual es conserva obra a la pròpia església del poble. Ho desconeixia i em dol dir-ho, fet que el seu desconeixement suposa, de rebot, haver d'admetre que tampoc no tenc un coneixement gaire exhaustiu de les relíquies o obres d'art que es conserven a la nostra església. De fet —i servesqui això d'exculpació— les coses més apropiades a nosaltres són les més desconegudes. Mateu Lopes? Vos ben assegurat que allò que primer em va cridar l'atenció va esser el nom, perquè a Montuiri amb els Miralles, Trobat, Pocovi i Maiol tenim nominades les tres

quartres parts de la població, sobretot abans que es produís la immigració dels anys seixanta. Però ja cinc-cents anys, un immigrant...? La primera pregunta que em passa pel cap és la de demanar-me que era Montuiri fa cinc-cents anys, i acte seguit defuig investigar-ho per pura i simple peresa. La segona, en canvi, la tenc a l'abast. Qui era Mateu Lopes, em deman. Doncs era fill de Mateu Lopes —sense sorna— pintor nascut a València i instal·lat a Palma, on traçà el retaule major de l'obreria de la parroquia de Santa Eulàlia i del qual es conserven obres a Calvià, al Museu parroquial d'Alcúdia, a la Catedral d'Eivissa, a la Societat Arqueològica Lul·liana i a la parròquia de Montuiri, on

residi. Els que ho sàpiguen —que supòs que són més dels que jo em pens— m'agradaria que m'aclarassin per quina raó Mateu Lopes Primer —l'hem d'anomenar de qualche manera per tal de distingir-lo del seu fill, Mateu Lopes Segon— va recalar a la Vila. Per concessió de terres? Perquè s'hi va casar? Perquè li calien fregues d'all pel reuma? Em sembla que val la pena esbrinar-ho, si més no per demostrar-los als pobles de la costa que els del pla hem gaudit d'un turisme més selectiu i no tant massificat com el seu. Però, això de banda, ens interessa resseguir la història d'aquests dos homes, pare i fill, que honoraren la nostra vila amb la seva presència. Per la meua part, tant d'interès tenc de poder disposar d'una catalogació de totes les seves obres espargides pels museus de Mallorca, com per saber, diantre! quins són els seus actuals descendents, cas que entre pinzellada i pinzellada es preocupassin de deixar llavor. Amb tot, allò que més em crida l'atenció d'aquesta parella de Lopes és que el pas del temps els hagi convertit per a nosaltres en uns desconeguts. Ho comprendria si els artistes nasquessin arreu arreu com la cuquilla, però no és així. Tots sabem que formen part del patrimoni cultural d'un poble i són el seu orgull, etc., etc. Doncs si ho sabem, perquè l'Ajuntament no perpetua de qualche manera el seu record? Es una proposta que li faig al Batle. Al menys, d'aquesta manera, cas d'acceptar-me-la, em faria perdonar pels dos Lopes que des de la santa glòria se'n deuen fer creus de la meua llacuna cultural.

El somriure de Sor Rosa

Així la volem recordar. Tal com era. Tal com somreia, irradiant sempre optimisme, comunicant a tots alegria i afecte.

Són paraules d'uns amics, quan varen rebre la trista nova de la mort de Sor Rosa Ferrer, juntament amb dues Germanes més de la Caritat. Precisament en un tràgic accident, en els creuers de Montuiri.

Sor Rosa havia passat vuit anys (1975-1983) al nostre poble, dedicada totalment als malalts i vellets. La seva tasca d'infermera era per ella la millor realització de la vocació consagrada. El seu estil de servei i disponibilitat la duia a conèixer les famílies, a viure de prop els problemes dels més abandonats, a ajudar els qui més sofrien.

El seu caràcter alegre i juvenil —desbordant de bon humor— la feia assequible a les al·lotes i als joves, amb qui sortia sovint, a qui dedicava esforços, organitzant grups, participant en trobades. Era manifest el seu entusiasme en l'expressió cantada en la pregària i de la celebració, col·laborant amb constància amb la Coral Parroquial.

No s'acontentava amb la tasca marcada dins la comunitat religiosa. Sempre estava oberta i disposada a donar una mà en la catequesi, en el grup d'Acció Social, en les assemblees de la parròquia i en tot allò que servís per a construir comunitat cristiana.

Veí la necessitat de posar-se al dia, de preparar-se més, de rebre ella mateixa per a poder comunicar als altres la

Bona Nova, per a esser present allà on fes falta, sense queixes, amb fidelitat, amb un afecte que traspuava per als qui la coneixien i la tractaven sovint...

Bé. Per què seguir? Sor Rosa va ser per a nosaltres —i crec que per a una major part del poble de Montuiri— el testimoni senzill d'una dona que va passar estimant, també amb les seves flaqueces i mancaments, amb la seva visió personal i limitada, com tots, però amb una dedicació molt gran i generosa, amb un interès capaç de contagiar als altres el sentit de la superació constant i de la fe en el Senyor Jesús feta vida.

Quedi entre nosaltres aquesta Sor Rosa afable, alegre, esperançada, bona conductora de l'amor del Crist. I faci sorgir de la nostra comunitat bons seguidors i bones seguidores d'Ell.

Visqui en la Pau del Senyor Ressuscitat!

Bartomeu Tauler

Llorenç Capellà

Mateu Rigo Bonet, dibuixant de BONA PAU

S'han publicat els seus dibuixos a dos llibres

El nostre dibuixant, Mateu Rigo Bonet, assidu col·laborador de BONA PAU des de l'any 1981, encara que no montuïrer de naixement, si molt conegut en el nostre poble per haver-hi exercit com a mestre de l'Escola Parroquial i Professor de Bàxiller a Ca Ses Monges els cursos 1971-72 i 72-73. I a ell hi ha que atribuir-li la implantació del bàsquet femení a la vila, en aquell temps en què hi havia Sor Antònia.

Encara que va néixer a Santanyí, fa 37 anys, ell es considera en part montuïrer pel fet d'haver-se casat amb Na Francisca Amengual, d'Es Figueras i tenir dos fills que ho són per part de mare.

Des que se n'anà de Montuïri s'ha llicenciat en Història i ha exercit l'ensenyament en el CIDE, Pollença i Ciutat, essent actualment Director del Col·legi del Rafal Nou.

Pero... deixem que sia ell qui ens conti altres coses.

—Literàriament —comença manifestant— he escrit sobre «Lletres Comunes» de Santanyí i vaig col·laborar a la revista «La Filadora» d'Esporles, treballs que corresponen a recerques dels segles XIV i XV.

—I els teus dibuixos, on s'han publicat?

—A més de BONA PAU he fet dibuixos aïllats per a les revistes «Es Pi Gros» de Lloret, «Llum d'Oli» de Porres, «La Filadora» d'Esporles. També vaig fer tots els dibuixos del llibre «L'Estatut» i els de la col·lecció que ara començam, «Això era i no era». I també pel programa de les festes de Montuïri de la quatre anys.

—Aquesta col·lecció, en què consistirà?

—Sera un conjunt de vint volums per a fomentar la lectura de la nostra llengua a les escoles amb històries contades pels nostres padrins. I això són, ni més ni manco, les Rondalles Mallorquines d'En Jordi d'Es Racó.

—Quina importància les donau?

—Volem que sia, sobretot, un material didactic per a la gent jove de les illes. S'ha de considerar que estaran fets a

Mallorca, que respectaran la normativa lingüística del català, emprant les modalitats pròpies d'aquí.

—Tenen altres aspectes rellevants?

—Per a mi —continua dient En Rigo— hi ha un aspecte molt emotiu, com és el de col·laborar amb la important i hermosa tasca d'aconseguir que la nostra llengua estigui en el lloc que per justícia li correspon.

—El passat 25 de març es féu la presentació de «La cova de la bruixa Joana», primer volum de la col·lecció. Quan pensau publicar els altres?

—Esperam que en surtin tres o quatre cada any. I això serà possible gràcies al suport del Consell Insular i a l'interès demostrat per Xesc de Borja Moll (un fill de don Francesc). Vull dir també que en som autors En Jaume Ordines i jo.

Passam ara a un altre caire del seu quefer, i d'aquí que li demanem:

—Com veus l'art plàstic, en general?

—A nivell d'escola, l'art plàstic està molt abandonat, és la «germana pobre». Pens que l'expressió plàstica és una manera de comunicar-se, com ho pot esser llegir o escriure. Posaré un exemple, encara que pueril: Si te'n vas pel carrer i has d'indicar a qualcú una determinada

Moment de la intervenció de Mateu Rigo a la presentació de llibre.

- «L'expressió plàstica és una manera de comunicar-se»
- «A cada quadret, l'autor hi ha deixat una part de la seva essència»

direcció o situació i no saps escriure, ho pots dibuixar.

—I fora de l'escola?

—Fora de l'escola és una manera molt agradable d'aprofitar el temps d'oci. La pintura, com la música, com una bona lectura són maneres d'enriquir l'esperit, de sortir de la vulgaritat, fins i tot d'imaginar-se el món molt més hermós del que és.

—De la pintura, què diries?

—M'encanta la pintura; tot el món de l'art, m'entusiasma. Es una manera de sortir de la vulgaritat. Mirant una obra

pictòrica ben feta, sembla que et trasllades a un altre món, més emotiu, més sensible, més agradable que la normal vida rutinària de cada dia. A cada quadret, per petit que sia, l'autor hi ha deixat una part de la seva essència.

—I ja per acabar voldríem que donassis un consell als joves d'avui.

—Els diria que dins la realitat actual, qualsevol manifestació o tipus d'art hi té cabuda. Tant de boque tothom tingués afició a practicar una modalitat artística!

AS'HA DIT QUE...

... es campionat de truc va acabar, i molt bé per cert. S'aixecaren guanyadors d'aquest esdeveniment esportiu-sententari En Tomeu Nicolau «Llagat» i En Francesc Bauzá «De Son Trobat». Com pertoca, tot acabà amb un bon sopar a Can Pieres. Que no mancabi s'afició i sobretot s'amistat!

... si una fabrica de vidre posàs una sucursal o tenda-exposició dins es terme de Montuiri, en es creuers, hi hauria més de 20 llocs de treball per a personal d'es nostre poble... I que ho seria de bo i beneficiós!

... aquestes reformes circulatòries a un poble com es nostre duen maldecaps ferm. No ho són gens fàcils. Encara que s'ha de dir ver: es dies més necessaris són des de divendres horabaixa fins a dilluns a migdia, perquè la resta hi ha molta pau i tranquil·litat p'es nostres carrers. Llavors, mirant es projecte d'es mapa circulatori, convendria fer que dos carrers paral·lels no tenguessin sa mateixa direcció, per no crear dificultats, sobretot a comerços i establiments. Tampoc segur que no hi importaria posar tantes traves en es carrers de travessa. Al cap i a la fi, seran ets entesos qui hauran de posar un poc d'orde a tant de cotxe que vol aparcar prop de sa Plaça. Qui s'anima a pujar a peu? Ja seria una part d'es footing tan necessari!

... seria convenient una recomanació per a aquells que deixen «feines que els escapen» en es carreró d'es campanar. Seria bo que tenguessin un poc de paciència i arribassin a ca seva. Ho farien més a pler, no estarien exposats a qualque «susto» o espectacle, i sobretot no causarien sa impressió de persones de mal gust: almanco això! En tot cas, que posin jems dins sa terra, com es moixos...

... no tot han de ser notes negatives. Encara que feim tard, hem d'alabar es racons que s'han asfaltat darrerament, perquè ja era necessari tapar clots i acabar d'allisar es pèl an ets acabaions de certs carrers.

... a sa processó d'es Dijous Sant, no tot va ser manifestació pacífica. Davant

La Banda de Música de Montuiri durant el passat mes de març ha realitzat nombroses sortides a diferents indrets de l'illa per motius ben distints. Aquesta foto correspon a dia 2 de març quan actuava, al migdia, en el Parc de la Mar de Ciutat.

ca Na Poeta, se sentiren dos crits, i hi va haver gent que ja pensava si seria qualcú un poc begut que enviava jutipiris... Idò no: era es rector que posava orde a ses dones, que feien un renouer de mil dimonis. Però amb una va bastar. El sendemà va ser com una bassa d'oli.

... xerruquegem d'es Referèndum OTAN: Hi havia un aglà que per a ell es SI eren de «megàfon» i es NO de «parra».

... sa foto d'es batle damunt «Ultima Hora» amb un NO pareixia s'anunci d'un número de la ONCE (i perdonin es de la ONCE).

... en es recompte, n'hi havia un que deia: «no pot ser, no pot ser, comptau una altra vegada». Aqueix no creia allò que veia i sentia.

... i, ¿què aclareixen es regidors o «concejals» que s'abstenen en es Plens (s'haurien de dir es «buits») de s'Ajuntament?

... es vespre d'es divendres abans d'es referèndum, cridada urgent en es quarter de sa Guàrdia Civil: Un «tanque» per sa Plaça espanta es votants incondicionals d'es SI!

... aquest mes, ses antenes de Televisió Montuirera (Montuiring Television) tendran actuació especial. Per una banda En «Periquèques» i a s'oposició «En Balindrango».

... fa una temporada que els tiradors o «tiraxines» estan a s'orde del dia. Al·lots que tiren pedres an es cotxes... Convé que es pares hi possin remei, i també s'autoritat competent, perquè si no, es qui els estiraran ses orelles seran es veinats apedregats. Si hi ha botigues que promouen aquesta casta d'artefactes bèl·lics, és que no tenen coneixement.

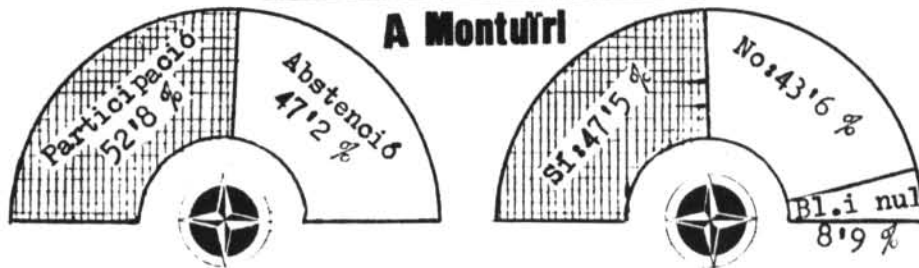
... un català digué: «tinc picor pel cap, deuen ésser polls». I un mallorquí espavilat li digué: «Idò just et falta sa lloca...».

... en bon dia d'Es Puig demati varen trobar ses jardineres de Plaça en un estat deplorable, rompudes ses tanyades de ses plantes i qualcuna trabucada. Són fets que no es poden repetir. Ja esta bé de salvatgeries! I es qui hi han de posar remei, que no facin ets ulls grossos, i s'hi posin amb tota sa força.

... una nota molt positiva i estimulante va ser la bona participació que han lograt els nous grups de balladors que estan sorgint dins el nostre poble. varen ésser de veure les ballades de joves i no tant joves, nins i nines; encara que sa part masculina no s'acaba d'amollar. De totes maneres s'ha de donar s'enhonabona an es mestres i mestresses de ball mallorquí.

Referendum OTAN

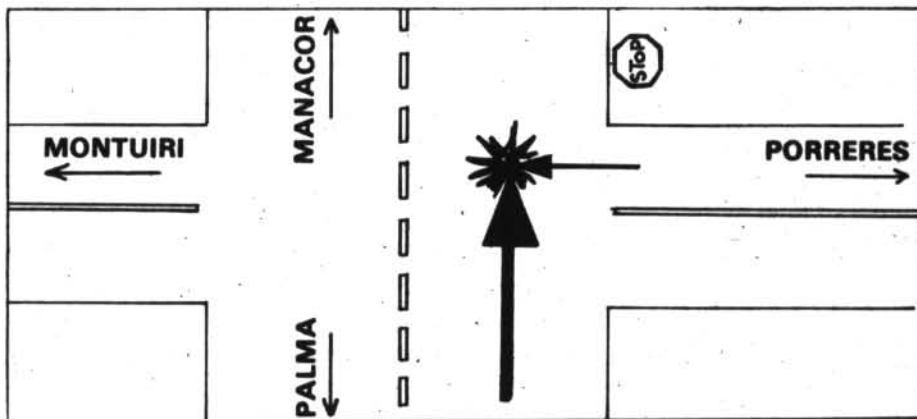
A Montuiri

En el Referèndum del 12 de març sobre la permanència o no a la OTAN el poble de Montuiri respongué d'una manera semblant a la generalitat dels altres pobles de Mallorca i d'Espanya, però amb alguna varietat respecte al percentatge. Així veim que la participació a Espanya fou del 59,6 %, la de Balears, el 52,2 % i la de Montuiri, el 52,8 %. Dels qui hi participaren, a tota Espanya el 52,5 % SI i el 39,8 % NO. A Balears, el 55,7 % SI i el 35,3 % NO. I a Montuiri, el 47,5 % SI i el 43,6 % NO.

Cal fer notar que menys de la meitat dels participants montuïrers optaren pel SI (47,5 %) encara que aquests guanyaren als NO (43,6 %) ja que els demés votaren en blanc o foren vots nuls (8,9 %).

Dels 1913 censats a Montuiri, 483 votaren SI; 443: NO; 70 en blanc i 14 paperetes nul·les.

Creuers mortals

Ja són massa les vegades que des d'aquestes pàgines hem hagut de cridar l'atenció per mor del perill que corren tots els qui es veuen obligats a travessar la carretera de Ciutat a Manacor.

Tant el creuer de Randa com ara el de Porreres, s'han cobrat massa vides. Les tres monges que el passat 17 de març morien a conseqüència de l'accident en el creuer de Porreres, són un crit massa fort per a fer-ne cas omís.

Demanam a l'Ajuntament que no s'aturi escoltant les lamentacions que tant freqüentment es deixen sentir per molts d'indrets, però sobretot a Montuïri, que es mogui una i altra vegada fins aconseguir sol·lucionar els mortals creuers: O bé fent ponts o bé modificant les carreteres, s'han d'esborrar aquests punts negres abans que haguem de plorar altres vides.

Empreses agroalimentàries

Segons dades estadístiques oferides per la Conselleria de Indústria i Comerç veim que a Balears hi ha 907 empreses a les quals hi treballen 5.000 persones. I pel que fa referència a Montuïri, el nombre d'empreses és de 7 amb 18 treballadors que hi fan feina.

Il·luminació del Cementeri Nou

La Comissió de Govern del Consell Insular de Mallorca a la reunió del passat 24 de febrer aprovà, entre altres, la cooperació tècnica en la redacció del projecte d'«Il·luminació del Cementiri Nou» de Montuïri.

Taula rodona OTAN

Dies abans del Referèndum OTAN es celebra una taula rodona sobre aquest tema. Hi participaren Josep Moll pel PSOE, Miquel Robledo per UGT, Francesc Garcia pel PCIB, Antoni Sansó pel PSM, Ferran Gomila per les entitats pel desarmament i contra OTAN, actuant de moderador En Jaume Cloquell.

El PSM i el PSOE es distancien

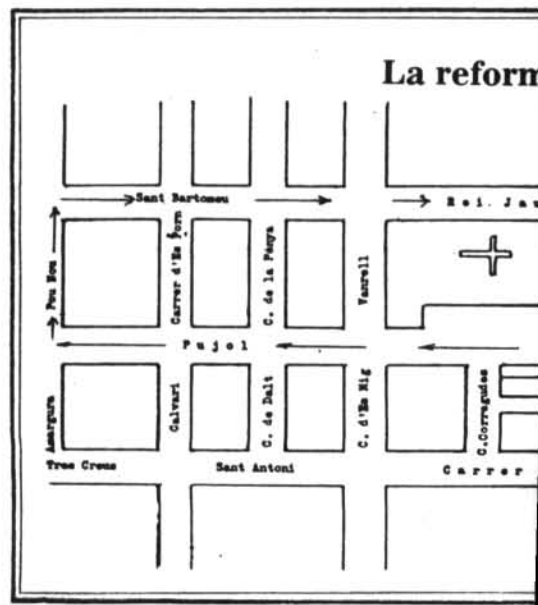
Per la manera en que s'han desenvolupat les dues propostes alternatives presentades pels dos partits que junts formen la majoria de l'Ajuntament s'ha pogut veure que el PSM i el PSOE es distancien.

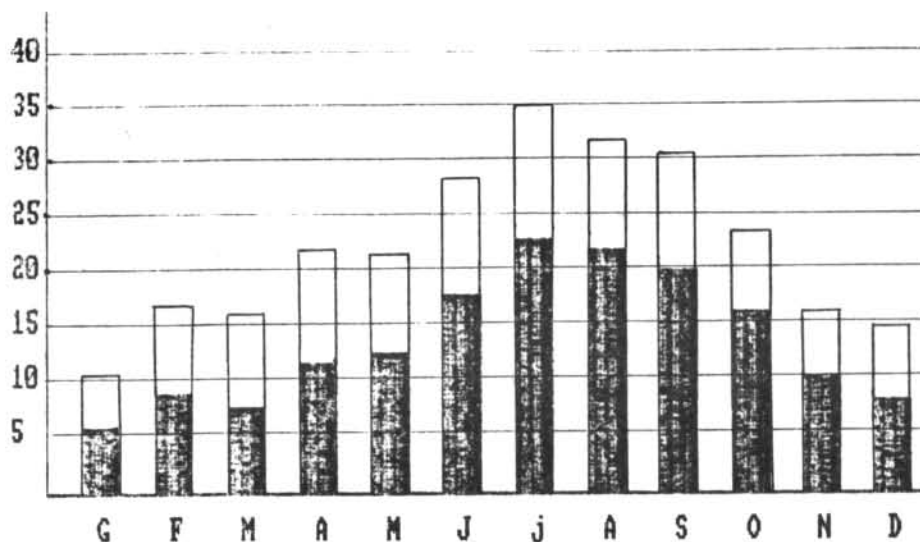
En el mes de Febrer el PSM presentà una moció perquè l'Ajuntament es manifestés en contra de l'OTAN. S'aprovà amb els tres vots a favor dels regidors del PSM, dues abstencions d'AP i PSOE i dos vots en contra, també d'AP i PSOE.

Al plenari d'aquest mes passat ha estat el PSOE qui ha presentat una moció per via d'urgència per a sol·licitar al batle que feliciti el poble pel seny i civisme demostrat votant *si* en el passat referèndum. La moció fou aprovada amb els dos vots a favor dels representants del PSOE i de Jaume Ramonell d'AP. Votaren en contra els tres regidors del PSM.

Es imprevisible en aquests moments saber quina serà la postura final dels dos al·ludits partits, ja que tenen un acord de llista conjunta per a les properes eleccions.

La reform

Temperatura de 1985

Encara que amb un poc de retràs, oferim ara la gràfica de la temperatura que es va donar a Montuiri, a plaça, al llarg de tots els mesos de l'any passat. La columna de negre assenyala la temperatura mínima mitja del mes i la de blanc indica la temperatura màxima.

També volem afegir-hi que la temperatura *màxima més alta* fou de 37 i mig graus, el 26 de juliol, i la *màxima més baixa*, de 3 graus, dia 14 de gener. La *minima més alta* fou de 25 graus, el 29 de juliol i la *minima més baixa*, de 0 graus, el 9 i 11 de gener.

O sia que la temperatura de 1985 a Montuiri oscil·là entre 0° i 37,5°.

Les festes pasquals

No diferiren molt de les dels anys passats. Foren molts els montuirers escampats per altres indrets que tornaren a passar aquests dies joiosos en el poble. A l'església les funcions foren solemnes i participades; a plaça, carrers i cafès es veia més gent que de costum; i en el Puig, la darrera festa, quasi tothom menjava panades —com és costum— i els balls mallorquins, tan animats com sempre. No hi ha dubte: a l'hora de fer festa, tothom n'és. I per molts d'anys.

Urna de la Casa Santa

Per a totes aquelles persones desitjoses de saber dades i succeïts del nostre poble, i també per a coneixement general, creim digne de publicar que l'urna de la Casa Santa duu data de 1686, és a dir, enguany compleix 300 anys, tres segles, exactament.

¿De què parlarien aquests dos vellets a la part d'abaix del carrer de la Penya?

Ajuntament de
Montuiri

BIBLIOTECA MUNICIPAL

Llibres aportats a la Biblioteca Municipal per part del Centre Coordinador de Biblioteques del Consell Insular de Mallorca.

Tercera relació

Cuentos romanos. Moravia, A.
Los Conjurados. Borges, J. L.
El Sur. García Morales, A.
Ismaelillo / Versos libres / Versos sencillos. Martí, J.
Manual del Teixidor a mà. Bujosa Rosselló, G.
El teatre a Mallorca. Diversos autors.
Fray Junípero Serra: Apóstol y civilizador. Galmés Riera, A.
Cultura Popular mallorquina: aplec de pautes. Galmés Riera, A.
Introducció a l'economia de les Balears. Alenyar i Fuster, M.
Cançoners musicals de Mallorca. Masot i Planes, J.
Brins a l'oratge. Pons i Marqués, J.
Crítica literària. Pons i Marqués, J.
Història i Política. Pons i Marqués, J.

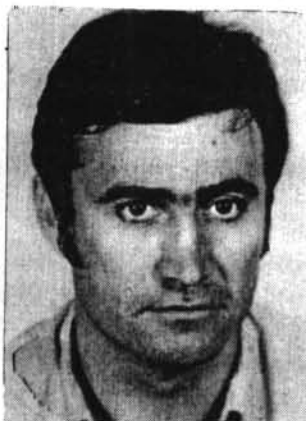
Art i cultura. Pons i Marqués, J.
Els pergamins de l'Arxiu Parroquial de Pollença. Rosselló Lliteras, J.
La Arquitectura modernista en Balears. Seguí Aznar, M.
Evolució social econòmica agrària: Islas Baleares. Miralles, J. J.
Catedral de Mallorca. Pintura gòtica. Coll Tomás, B.
Los Lagos del Oligoceno de Mallorca. Colom, G.
Historia de la medicina en Mallorca. Tejerina, J. M. R.
Los Gremios de Mallorca: Siglos XIII al XIX. Quetglas Gayà, B.
Tomàs Monserrat: Retratista d'un poble. Catany, T.
Estampas de El Terreno. Fàbregas, L. I.
Mallorca. Cela, C. J.

Llorenç Amengual de bell nou entrenador del Montuïri

Va ser una notícia «bomba» la derrota del Montuïri de III divisió davant el Mallorca At. per 0-7 i després la decisió de la Directiva de canviar d'entrenador, cessant a Sebastià Miralles.

Aquests dos fets i el polèmic partit que per Setmana Santa es va jugar contra l'Atlètic Balears (havia estat suspès a causa del mal temps, feia dos mesos) varen ocupar durant molts dies l'actualitat i els comentaris de la premsa escrita i radiada.

Tot ja ha passat. A l'hora de redactar aquestes ratlles manquen set partits per a acabar la Lliga. Hem parlat amb el nou mister Llorenç Amengual, el qual no és tan nou, com sabem.

—Llorenç, com jugador, anys enrera, què pots dir?

—Vaig jugar tres temporades a segona regional i quatre a primera, si bé aquesta primera fou semblant a la 3.ª d'ara, ja que era d'àmbit nacional, tota vegada que intervenien equips valencians i catalans.

—I com a entrenador?

—Abans de tenir el títol, durant les temporades 1977-78 vaig entrenar equips alevins, infantils i aficionats i també vaig agafar el Montuïri de 1.ª Regional. A la temporada següent, com que s'exigia carnet d'entrenador per a regional, vaig haver d'agafar els juvenils. Però després vaig fer-me els carnets, primer de juvenils i després de Regional.

—Amb el títol, què feres?

—La temporada 81-82 vaig esser l'entrenador del Montuïri de 1.ª Regional i vàrem ascendir a preferent. Després vaig continuar les següents temporades fins al novembre de 1984 en què vaig haver de deixar-ho per motius de salut. Em rellevà López Castillo i ascendirem a 3.ª Divisió després d'una excel·lent 2.ª volta del campionat.

—Aquesta temporada, 85-86, fins ara, que haves fet?

—El Montuïri em va oferir el càrrec de Secretari Tècnic i he treballat, sobretot, amb els equips inferiors, si bé no m'hi he pogut dedicar molt degut a les moltes ocupacions professionals.

—Per què ara, en aquests moments difícils, t'has fet càrrec novament de l'equip?

- «La plantilla es troba bé»
- «Vendrem cara la nostra pell»
- «La millor qualitat del Montuïri és que disposa de jugadors honrats»

—Crec que hi va haver certs problemes entrenador-directiva, i el partit contra el Mallorca Atlètic fou la darrera gota que va omplir a caramull el tassó.

—Com has trobat els jugadors?

—La plantilla es troba bé, així com cal, després d'haver disputat 30 partits de campionat de lliga i 6 o 7 amistosos de pre-temporada; hi ha els clàssics cops, fregades, etc.

—Com veus el final de la temporada?

—Aquí han de venir a jugar equips que ens poden proporcionar algun negatiu, però també podem dur algun positiu de fora camp. De totes maneres vendrem cara la nostra pell, sia quin sia el rival amb qui ens toqui jugar.

—Què trobes que falla, ara, en el Montuïri?

—El Montuïri té els clàssics problemes d'una llarga temporada de lliga que travessa qualsevol equip de 3.ª amb una plantilla relativament curta.

—Per a tu, quina és la millor qualitat que té el Montuïri?

—La millor qualitat és que disposa de jugadors honrats.

—Voldries dir qualche cosa més?

—Sí, he de dir algunes coses: que lament haver de suplir a un col·lega, que tampoc ara és el moment més oportú, que voldria disposar de temps per poder treballar així com m'agradaria. I també des d'aquestes pàgines vull fer una cridada a l'afició montuïrera perquè faci costat a l'equip en aquests partits tan difícils ja que els jugadors intentaran fer la resta.

Sia així com sia la classificació final, els bons resultats obtinguts fins ara diuen molt a favor d'un equip tan modest com el nostre, dins una tercera divisió nacional. És per això que desitjam al nou entrenador que continuï la línia actual, millorant-la si pot, com és el seu desig.

GABRIEL GOMILA

SETMANA POLIESPORTIVA ES PUIG 86

Com cada any per les vacances de Pasqua, el Patronat Municipal d'Esports organitzà la «Setmana Poliesportiva Es Puig» per tal d'ocupar el temps lliure als novells esportistes de la vila.

En cinc dies s'han fet sis partits de futbol, set de minibàsquet, un de handball, un de futbol-sala i cinc de bàsquet. Total 20 partits. Han intervingut l'escola i el club de futbol de Montuïri; les

escoles de Joan Capó de Felanitx, Sant Llorenç, Nostra Senyora de Gràcia de Lluçmajor, Col·legi Públic de Lluçmajor i els clubs Collerense, Cide, Estudiants i Porreres.

A futbol alevín es va fer un torneig entre quatre equips (el Montuïri va quedar tercer) i la resta d'actuacions foren a partit amistós.

L'equip del Montuiri Juvenil que aquesta temporada participa en el Campionat de II Regional.

III Diada Moto-Automobilística Montuiri 86

Tal com s'havia anunciat en el darrer número, el dilluns de Pasqua, dia 31, se celebra la «III Diada Moto-Automobilística Montuiri 86».

La diada consta de dues proves. El matí tingué lloc el Rallye en dos sectors. El primer, des de Montuiri recorregué per Sant Joan, Petra, Sineu, Sancelles, Algaida, Lluçmajor, Gràcia, Randa i Montuiri. I el segon, de Montuiri per Manacor, Vilafranca, Porreres, Felanitx, Porreres, Montuiri, Son Canai i Montuiri.

La prova de l'horabaixa es desenvolupa en «Es Revolt» on se celebrà la prova «Slalom».

La Classificació final fou aquesta:

Cotxes

1. Gerardo Pons - Joan Bauzá.
2. Llorenç Mayol - Josep Cerdà.
3. Miquel Fullana - Gabriel Matas.
4. Rafel Mayol - Rafel Massanet.

Motos

1. Gabriel Puertas Vico.
2. Bartomeu Mayol Manera.
3. Rafel Fullana Miralles.

Motos exhibició

1. Josep Soler.
2. Sebastià Rigo i Colder.

Fèmines

1. Antonia Arbona i Roser Cano.

Lamentable incident

Perilla pels pròxims anys la continuïtat de la Diada Automobilística del Dilluns de Pasqua i del Rallye des Pla, degut a uns incidents que no s'havien d'haver produït mai entre persones raonables.

El dilluns de Pasqua es va insultar i maltractar als organitzadors de l'Escuderia Drach per haver-se equivocat en la puntuació, error motivat, sobretot, per les presses del funeral que hi havia a les 9.

D'aquesta manera i per culpa d'unes persones que no admeteren les disculpes dels organitzadors (que quasi no dinaren per a fer la classificació), Montuiri es veuria privat de dues manifestacions esportives que atreuen gent de tota Mallorca.

Alguns dirigents de l'Escuderia Drach digueren que no feien comptes tornar organitzar res a Montuiri.

Desitjam, per part nostra, que es reconsideri aquesta postura i que a aquest incident sols se li doni la importància que es mereixen les persones que així es comportaren.

Club Colombòfil Missatger d'Algaida i Montuiri

RESULTATS I CLASSIFICACIÓ

V-EIVISSA (2-03-86)
Velocitat - 160 Kms.

1. Bernat Munar (1.544,90 m/m.)
2. Miquel Jaume (1.530,50 m/m.)
3. Joan Ll. Gayà (1.528,88 m/m.)

FUTBOL

Resultats dels partits jugats durant el mes de març:

III divisió

Alaior, 2 - Montuiri, 0
Montuiri, 5 - Ciutadella, 1
Calvià, 1 - Montuiri, 0
Montuiri, 0 - Mallorca At., 7
Montuiri, 1 - At. Balears, 2
Felanitx, 2 - Montuiri, 1

Juvenils

Felanitx, 2 - Montuiri, 3
Montuiri, 0 - Beat Ramon Llull, 2
Cardassar, 3 - Montuiri, 1
Montuiri, 10 - Alaró, 1

Infantils

Montuiri, 1 - Porto Cristo, 2
Campos, 2 - Montuiri, 0
Montuiri, 1 - Porreres, 2
Ses Salines, 2 - Montuiri, 1

Alevins

Montuiri, 1 - Ca'n Picafort, 0
Porreres, 3 - Montuiri, 1
Montuiri, 1 - Colònia, 1
Cala D'Or, 0 - Montuiri, 3

Benjamins

Montuiri, 3 - S. Francesc de Paula, 0
Son Roca, 4 - Montuiri, 0
Montuiri, 0 - Collerenc, 1
Campos, 3 - Montuiri, 1

Els benjamins han acabat la lliga del seu grup. D'entre 14 equips han quedat en el lloc setè. El dia 5 d'abril comencen la fase de classificació entre els equips del grup A i els del B. Jugaran aquest mes d'abril i el maig. Els rivals seran La Victòria, Sant Jordi, Son Fortesa, Juventud d'Inca i Sant Jaume de Binissalem. S'establiran, en aquest grup, els llocs 13 a 18.

CLASSIFICACIÓ FINAL - 1.ª FASE EIVISSES

1. Joan Ll. Gayà (47 punts)
 2. Andreu Oliver (41 punts)
 3. Jaume Martorell (41 punts)
 4. Miquel Gomila (37 punts)
 5. Sebastià Mas (37 punts)
- (Continuarà)

DEMOGRAFIA**NAIXEMENTS**

Dia 14.— Francesc Mas Rigo, fill d'Antoni i Francisca.

DEFUNCIONS

Dia 8.— Joan Sastre Mayol, de 76 anys. Vidu. «Xinet».

Dia 31.— Jerònia Gallard Bauza, de 86 anys. Vidua. «Caparrot».

PLUVIOMETRE

Pluja caiguda a Montuiri durant el passat mes de març, per metre quadrat:

Dia 10	4 ltrs.
Dia 14	1,6 ltrs.
Dia 19	12,7 ltrs.
Dia 20	1,9 ltrs.
Dia 21	5,4 ltrs.
Dia 26	0,4 ltrs.
Total	26,0 ltrs.

CUINAR EN CASA**CUIXA DE ME ROSTIDA**

Es treu l'os d'una cuixa de me tendre. El vespre abans es posa en adob: sal, un poc de prebe bo, llimona, un tassonet de conyac i capoladis d'all i juevert.

Dins una greixonera s'hi posa oli i tot el suc de l'adob. S'enrevolta la cuixa d'unes quantes tallades de xulla fermades amb un fil. Es tapa la greixonera amb un plat mitjancer i es posa al foc, al mínim. La cuixa s'ha de girar de tant en tant i posar-li un poc més de capoladis.

S'han de preparar patates a cantonets i bullir mongetes tendres o carxofes. I en el moment abans de servir-ho es fregeixen les patates i la verdura amb el suc del rostit.

Recepta facilitada per
Barbara Alcover Ribas

1 de Març, una data històrica

L'1 de març de 1983 les Corts Generals aprovaren l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears. De llavors ençà, aquest dia s'ha convertit en una data històrica.

PERQUÈ aquell 1 de març de 1983 iniciàrem el procés cap a la institucionalització del nostre autogovern.

PERQUÈ amb l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears retèrem homenatge a totes les persones que al llarg del temps han treballat per mantenir la identitat del nostre poble.

PERQUÈ aquell dia iniciàrem el camí per planificar el nostre futur i convertir en realitats les nostres aspiracions.

Any rera any, hem recordat aquella data amb una commemoració solemne, però popular. Solemne, pel significat que té; popular, perquè el poble de les Illes Balears n'és el protagonista.

Aquest és l'autèntic es-

Consolat de Mar, seu de la Presidència del Govern Balear

perit que anima els actes oficials i la diada autonòmica que el Govern Balear prepara per a principis de març. Una commemoració que vol ressaltar i difondre tot allò que ens és propi i que marca les nostres vides. Una data perquè reflexionem sobre el fet balear.

Cada any, una de les nostres illes ha estat l'escenari principal de la Diada Autònica. Primer va esser Menorca, després, Eivissa i

Formentera i enguany, en el Tercer Aniversari de la promulgació de l'Estatut d'Autonomia, ho serà Mallorca. Per això, us convidam a tots a celebrar aquesta fita històrica i esperam que tots, habitants d'aquestes illes, hi prengreu part.

GOVERN BALEAR

**SES GLOSES DE L'AMO
EN MIQUEL PARRI**

Amb motiu de la visita de les alumnes de l'Escola de Formació Professional -Francesc de B. Moll- de Ciutat, que li demanaven com glosava, es va destinar d'aquestes, improvisant:

-No sé que vos he de dir
i sempre me molestat,
i voltros mai me donau
res que vos pugui agrair.

De res tenc necessitat,
nomes s'ajuda de Déu,
cada qual guardi lo seu
i ho tengui ben conservat.

Ses ninetes com més va
me fan alçar ses pipelles,
aquí hi ha unes poncelles,
ses més guapes i més belles,
que en tres Espanyes enteres,
com elles ja no n'hi ha.
Venturós s'homo sera
qualsevol que pugui anar
un dia a colgar-se amb elles.

I per acabar, s'acomia, signant

-Molt m'agrada donar auxili
en lo que pugui servir;
si mai veniu per aquí
i voleu "algo" de mi,
preguntareu p'En Parri
d'es poble de Montuiri.

UNA LLÀSTIMA

Durant la passada Quaresma, la nostra Parròquia va organitzar unes xerrades-col·loqui en les que hi intervengueren, més que uns tècnics o experts en la matèria, unes persones que intentaven viure el que deien i que ens oferiren les raons existencials que tenien per a creure i esperar.

Crec que l'objectiu més o manco s'acomplí. Tan sols hi hagué un mancament: hi participà poca gent i no se n'aprofitaren tots aquells que haguessin pogut fer-ho. Vaig sentir com molts comentaven: «Llàstima que hàgim estat tan pocs». Certament fou una llàstima, però el que de veritat em preocupa, més que el fet de la poca assistència en si, són les motivacions i causes d'aquest fet. Comprendria que qualcú pensàs que aquests actes s'organitzen pels quatre «beatos» de sempre, o pels addictes als capellans i, en conseqüència «passàs molt de tot això».

Comprendria també que la gent es deixàs dominar per la peresa, pel foquet de la camilla o per l'atracció de la televisió, i no hi assistís.

Comprendria que alguns que es pensen saber-ho tot, creguessin que això no anava per ells i no hi prenguessin part.

Totes aquestes i moltes altres raons no em preocupen massa perquè la seva rel és poc profunda. El que de veritat em preocupa i lament és que qualcú, TU per exemple, no participassis en aquestes conferències per por a contreure un compromís que et podria complicar la vida, per temor a haver de donar una resposta personal que et podria treure de la teva «seguretat», per defugir tota casta de participació activa que et deixondís del teu còmode ensopiment. Si aquesta és la raó per la qual TU no vengues, aleshores no ho dubt gens, fou certament una llàstima!

ANDREU GENOVART

Notícies d'Església

PROGRAMA D'ACTIVITATS PARROQUIALS

ABRIL 1986

La catequesi en la darrera fase

Els dies 8 i 9 d'abril, recomençam la catequesi per als al·lots de 1er. fins a 5è. Durarà sis setmanes (fins als dies 12 i 13 de maig) per a completar els temes d'aquest darrer trimestre. La conclusió serà una Eucaristia que celebrarem el dimarts, 20 de maig. Les catequistes han tengut ja la preparació immediata per als darrers temes.

Les dates de la Primera Comunió

Per als grups de nins i nines que han de celebrar la Primera Comunió enguany hem fixat amb els pares aquests diumenges:

25 de maig, a les 11'30

8 de juny, a les 18 hrs. (6 horabaixa)

Els qui no puguin adaptar-se a aquests horaris, ho podran fer els diumenges o festes, a les hores normals de les misses.

Des de dia 19 a 24 de maig, tendrem una preparació especial i intensiva per a tots els nins i nines de Primera Comunió.

Acció Social: primers dissabtes de cada mes

La reunió d'Acció Social de pobles es dugué a terme a Binissalem, dia 5 d'abril. I la pròxima serà dia 3 de maig, a les 4 de l'horabaixa.

Missa Jove

El diumenge, 13 d'abril, tornarem a celebrar una Eucaristia especialment dedicada a la joventut, oberta a tots, a les 11'30. La preparació del tema, lectures i pregàries la farem el divendres anterior, dia 11, a la rectoria.

Trobada Vocacional

Alguns joves de Montuiri participaren a la Trobada Vocacional que se celebra a Consolació de Santanyí el 15 de març. A la foto en veim cinc d'ells.

Eucaristia per als grups i Comissions parroquials

Tots els grups parroquials, els qui treballen en acció social, catequesi, economia, joventut, coral, i sobretot els qui pertanyen al Consell de Pastoral tendrem una Eucaristia de revisió i encostrament, el dijous, 24 d'abril, a les 9'30 del vespre.

Canvi d'horari de misses

A partir del dia de Pasqua, les misses vespertines dels dissabtes, diumenges i les de funeral són a les 9 (21 hrs.). Les celebracions dels dies feiners, per ara, a les 8'30. També es manté, per ara l'hora de la missa del matí dels diumenges, a les 11'30.

Mes de Maria i missa d'Es Puig

A partir del dia primer de maig, vint minuts abans de la missa, farem memòria de la Mare del Senyor Ressuscitat, en l'exercici del mes de Maria.

Dia 4 de maig, començam el cicle de misses en Es Puig, cada diumenge a les 7'30 de l'horabaixa.

Bartomeu Tauler